

STIHL

**РАЗДРОБЯВАНЕ
НА РАСТИТЕЛЕН
МАТЕРИАЛ С
ДОБАВЕНА
СТОЙНОСТ**

**БЪРЗО И ПРЕЦИЗНО КЪМ
ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ**

СЪЗДАЙТЕ МЯСТО ЗА РАСТЕЖ И БЛАГОДЕНСТВИЕ.

В природата нито един ден не е като другия. Стимулирани от водата и слънчевата светлина, цветята, храстите и дърветата растат и израстват постоянно. Клоните се разклоняват, избиват млади издънки, цветовете разгръщат великолепието си. Растежът на растенията е част от постоянните промени, той създава богатото многообразие на околната среда.

В собствената градина кръговратът на сезоните също е впечатляващо преживяване. Същевременно любителите градинари са изправени пред многобройни предизвикателства: как да се справят с буйно пълзящия бръшлян, с твърде големия жив плет или с изсъхналите есенни листа? За щастие всички изрязани или прецъфтели растителни остатъци могат да бъдат раздробени, а ценните им хранителни вещества да бъдат върнати обратно в почвата и да се използват продуктивно за бъдещ растеж. Така отново ще имате свободна видимост към важните неща в градината и ще можете изцяло да се насладите на зеленото жизнено пространство около себе си.

С това практическо ръководство ще Ви подпомогнем при всички Ваши дейности, свързани с оползотворяването на растенията в домашната градина. Интересувате се, как можете да поддържате ред във Вашата градина през цялата година? Желаете да научите, как ефективно да направите компост и кои материали са подходящи за компостиране? Или искате да подхраните Вашите лехи и дървета с важни хранителни вещества, като щадите ресурси? В тази брошура ще намерите най-важното за надробяването, мулчирането и компостирането в домашната градина.

STIHL ВИ ПОЖЕЛАВА УСПЕХ ПРИ СЛЕДВАЩИЯ
ВИ ПРОЕКТ В ГРАДИНАТА.

ЗАЕМТЕ СЕ С РАЗНООБРАЗНИТЕ ЗАДАЧИ!

ЗАДАЙТЕ СИ ЦЕЛИ И СЕ ЗАЕМТЕ СЪС ЗАДАЧИТЕ

СЪЗДАЙТЕ РЕД В ГРАДИНАТА, КАТО РАЗДРОБИТЕ РАСТИТЕЛНИТЕ ОСТАТЪЦИ

Градините с пищна растителност са особено продуктивни. При смяната на сезоните се създават много кубични метри нова биологична маса. Чрез раздробяване ще намалите това количество до компактен обем, ще създадете ясна структура и ще си осигурите отново желаното свободно пространство.

Раздробяване на клони, окосена трева и растителни остатъци
Безопасно използване и поддръжка на дробилките
Създаване на мулч

04
07
08

ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ И КОМПОСТИРАНЕ НА ГРАДИНСКИ ОТПАДЪЦИ

Растенията са най-старият и най-естественият тор на света. При компостиране Вие използвате плодоносното му влияние. Със система за компостиране произвеждате устойчиво ценни и висококачествени хранителни вещества. Подгответе с растителността от вчера идеалната почва за утрешния растеж.

Създаване на система за компостиране
Правилно компостиране
Създаване на естествени торове

10
12
14

РАЗДРОБЯВАНЕ НА КЛОНИ, ОКОСЕНА ТРЕВА И РАСТИТЕЛНИ ОСТАТЪЦИ

Независимо дали става дума за градинка пред къщата с тясна ивица трева и леха с рози или за дивата градина, изобилстваща от храсталаци и дървета: всяка градина има свой индивидуален облик. Също толкова разнороден е материалът, който се обработва от дробилките – от отрязани цветя до дебели клони.

ВАШАТА ДРОБИЛКА ПРЕДПОЧИТА ЧИСТО БИОЛОГИЧНОТО.

МАТЕРИАЛИ, ПОДХОДЯЩИ ЗА РАЗДРОБЯВАНЕ

За машинно раздробяване е подходящо почти всичко, което се намира в градината под форма на отрязан материал и други растителни отпадъци. Тук спадат както твърди материали като отрязани клони и храсти, така и меки материали като отрязани цветя или листа.

НЕПОДХОДЯЩИ МАТЕРИАЛИ ЗА МАШИННО РАЗДРОБЯВАНЕ

Неподходящи са остатъци от плодове и зеленчуци от градината или кухнята. Техните киселини могат да увредят дробилката.

ПОЛЕЗНО Е ДА ЗНАЕТЕ

- При избора на подходяща дробилка е много по-важен видът на растителността, отколкото големината на градината. Затова помислете какво количество твърди клони от дървета и храсти и какво количество меки растителни остатъци приблизително трябва да се раздробява.
- Ако в близост до дробилката няма връзка към електрическата мрежа, дробилката с бензинов двигател ще Ви осигури навсякъде желаната мобилност. За среда с ограничения на шума са особено подходящи моделите с ниско ниво на шум.
- Ако в даден момент нямате под ръка дробилка, можете да съберете и раздробите падналите листа и с помощта на косачка с кош.

СЕЗОНЪТ НА ДРОБИЛКИТЕ ПОЧТИ НИКОГА НЕ СВЪРШВА.

Работата на дробилките започва още през ранна пролет. Клони, изпочупени от бурите и снега, натрупани паднали листа или първата пролетна резитба – това е подходящото време да се справите с остатъците от предходната година и щетите от зимата.

През пролетта и лятото растенията в градината избухват много силно. Цветята и храстите имат различно време за цъфтеж. Плевелите и дивите растения се появяват така или иначе непланирано. Най-добре е да държите постоянно под контрол растителността в градината си с ножицата за храсти, моторния трион и дробилката.

С есента идва най-интензивният етап на работите по раздробяването на растителния материал. Преди началото на студения сезон градината трябва да се подготви за зимата, както и за следващата година. Дали ще чистите тревните площи от пъстрите листа, ще подрязвате храстите и живия плет или ще подкастрирате дърветата: почти всички растителни остатъци могат да се оползотворят оптимално с дробилката.

ДРОБИЛКИТЕ ПРАВЯТ РАБОТАТА В ГРАДИНАТА ЕКОЛОГИЧНА.

Градина с площ 1000 м² произвежда средно на година 125 м³ растителни остатъци и отрязан материал. В този богата маса се крие много повече от обикновен отпадък. Затова по-добре използвайте този потенциал разумно, вместо да го изхвърляте срещу заплащане в био контейнера или да възлагате специално извозването му на фирма за градинарски услуги. При правилно оползотворяване, с тази ценна суровина подпомагате кръговрата в природата и произвеждате собствен тор и мулч. Благодарение на това рециклиране можете да се откажете от скъпи изкуствени торове, хумус или мулч.

СЛЕДВАЙТЕ ЯСНА СТРАТЕГИЯ СРЕЩУ ДИВИТЕ РАСТЕНИЯ.

Научете повече за разнообразните и мощни дробилки, моторни триони, ножици за жив плет, моторни коси и косачки с марката STIHL – на www.stihl.bg, при Вашия дилър на STIHL, както и в актуалния каталог на STIHL.

БЕЗОПАСНО ИЗПОЛЗВАНЕ И ПОДДРЪЖКА НА ДРОБИЛКИТЕ

Дробилките намаляват до минимум градинските отпадъци. Техните ножове и режещи барабани ги превръщат в ефективни помощници в градината, но същевременно поставят изисквания за безопасна работа. Няма да има никакви пречки за продуктивното почистване и раздробяване, ако при експлоатацията, поддръжката и съхранението на машините спазвате най-важните правила.

- По време на работа носете работно облекло, което не е твърде широко, ръкавици, предпазни очила, стабилни обувки и при необходимост средства за защита на слуха.
- Прочетете внимателно ръководството за експлоатация на Вашата дробилка, преди да я пуснете в действие за първи път.
- Поставете дробилката на твърда, равна основа и внимавайте да няма опасност от преобръщане. Не местете уреда по време на експлоатация.
- Подавайте постепенно материала в работещата дробилка. Ако уредът работи по-бавно, изчакайте преди да добавите още материал.
- Не превишавайте максималния диаметър на клоните, допустим за Вашата дробилка. Поставете клоните в градинската дробилка първо с неразклонения край.
- При задръстване с материал използвайте автоматичния обратен ход. Ако не е наличен такъв, изключете дробилката, преди да отстраните заседналият материал.
- Не изсипвайте пръст, камъни, стъкло или пластмасови части в уреда.
- След всяка употреба почиствайте блока за раздробяване и фунията за подаване на материала. За целта използвайте четка или влажна кърпа. Водната струя може да причини щети.
- Съхранявайте дробилката на защитено от замръзване и сухо място. С платнище можете да я предпазите от прах.
- В началото на сезона възложете на специализиран дилър да провери изправността на Вашата дробилка.

СЪЗДАВАНЕ НА МУЛЧ

В дивата природа рядко може да се види незащитена, гола земя. Наред с живите растения земята в гората е покрита най-вече с остатъци от растения като листа, иглички и клони. Те я предпазват от увреждане и с хранителните си вещества стимулират отново кръговрата на растежа. Така се образува плодородна, богата на хумус почва. За да осигурите устойчива грижа за Вашата растителност, просто пренесете този биологичен принцип в домашната градина, като мулчирате.

ПОЛЕЗНО Е ДА ЗНАЕТЕ

Окосената трева е много подходяща като добавка към дървесен раздробен материал. Преди да я примесите, първо оставете свежо окосената трева да съхне, като я разстелите на рехав пласт. Така почвата се снабдява по-добре с кислород.

МУЛЧИРАНЕТО СПЕСТЯВА РАБОТА, ВОДА, ТОР И ПРЕДПАЗВА ОТ БОЛЕСТИ.

Дърветата, живите плетове, храстите и цветята са идеалната органична субстанция за материал за мулчиране. С дробилката от тези растителни остатъци произвеждате висококачествен мулч. Разстелете го като естествен покриващ пласт върху Вашите лехи и около Вашите декоративни и полезни растения. Органичната маса оказва положително влияние върху качеството на почвата и растежа:

- Мулчът създава естествена изолация срещу горещина и измръзване. При дъжд този слой предпазва от отмиване. Същевременно благодарение на него се изпарява около една трета по-малко вода, отколкото от незащитената почва. По този начин пестите вода при пръскане или поливане.
- Освен това мулчът съдържа важни хранителни вещества, които трайно подобряват качеството на почвата. Вашият тор е без химия и произхожда изцяло от собствената Ви градина. Съдържащите се в него микроорганизми с времето разграждат растителните остатъци и така произвеждат нов хумус.
- Мулчът подпомага растежа на декоративните и полезните растения и същевременно предотвратява появата на плевели. Покриващият слой не пропуска слънчева светлина до семената на плевелите и така отнема жизнената им сила. Мулчирането е от полза за всички желани растения във Вашата градина и ги подсилва срещу болести и вредители.

ТРЕВНИТЕ ПЛОЩИ СЪЩО МОГАТ ДА СЕ МУЛЧИРАТ.

Сред косачките STIHL ще откриете и модели с функция за мулчиране. При косене окосената трева се връща директно върху окосената повърхност под формата на богат на хранителни вещества тор. Повече информация за това ще намерите в брошурата Поддръжка на тревни площи с STIHL, при Вашия дилър на STIHL или на адрес www.stihl.bg

СЪЗДАВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА КОМПОСТИРАНЕ

При компостирането микроорганизми от почвата разлагат органичните остатъци и ги превръщат в хумус. От решаващо значение за идеалното протичане на този биологичен процес са микроклиматът и сместа от материали в компоста.

ОСИГУРЕТЕ ДОБРА РАБОТНА АТМОСФЕРА.

С избора на правилно място за компоста създавате основата за ефективно компостиране. Най-добре е да изберете място в полусянка, което е защитено от вятъра и е лесно достъпно. Осигурете достатъчно място за събиране, сортиране, раздробяване и компостиране. Препоръчителна е трикамерната система с добра вентилация и директен достъп до земята. Първата камера осигурява място за текущия компост, втората служи за постоянно събиране на материал, а в третата се събира готовият компост. Всеки силов трябва да е с вместимост най-малко един кубичен метър, за да се осигури идеален климат в центъра. Покрийте компоста, за да го защитите от дъжд и слънце. Възможности за свързване с вода и електричество в близост осигуряват кратки пътища. Спазвайте предписаното отстояние от Вашите съседи.

ИЗПОЛЗВАЙТЕ САМО НАЙ-ДОБРОТО ЗА ВАШИЯ КОМПОСТ.

МАТЕРИАЛИ, ПОДХОДЯЩИ ЗА КОМПОСТИРАНЕ

Много подходящи за компостиране са органичните остатъци от градината и домакинството. Към тях спадат растителни отпадъци, увехнали цветя, многогодишни тревисти растения, листа, окосена трева, отрязани клони от дървета, храсти и жив плет, остатъци от плодове и зеленчуци, чай, кафе и яйца, хартиени кърпички, кухненска хартия, както и малко количество дървесно брашно и стърготини.

НЕ СЕ ПРЕПОРЪЧВА

Не се препоръчват болни растения, плевели със силно семеобразуване или корени, както и хартия или картон.

МАТЕРИАЛИ, НЕПОДХОДЯЩИ ЗА КОМПОСТИРАНЕ

Не са подходящи пластмаса, метали, стъкло, камъни, кожа, отпадъци от месо, тестени изделия, отработени масла или мазнини, хартия с покритие и обработена дървесина.

ПРАВИЛНО КОМПОСТИРАНЕ

Правилното приготвяне на Вашия компост е от основно значение за ефективната работа на микроорганизмите. Ако след това по време на Вашата рутинната работа в градината спазвате някои правила, процесът на превръщане в хумус протича сякаш от само себе си.

СТЪПКА ПО СТЪПКА: ЕТО КАК ДА КОМПОСТИРАТЕ ПРАВИЛНО.

- Съберете компоста в рехавя купчина, за да осигурите оптимална вентилация. Започнете с първи слой от по-груб раздробен материал с дебелина около 20 см, преди да положите по-фин материал.
- После смесвайте винаги мек растителен материал с твърд дървесен надробен материал. Като основно правило тук важи съотношението от 3 части (мек материал) към 1 част (твърд материал).
- Раздробете големите остатъци с дробилката. Многократното раздробяване осигурява по-добро разграждане.
- Обръщайте компоста редовно с вила за тор.
- Покрийте го, за да го защитите от дъжд и слънце.
- Навлажнявайте го умерено, ако има опасност да изсъхне.
- Преместете полуразградения компост след около 3 месеца в следващата камера.
- Най-късно след една година компостът е готов. Той ухае на плодородна почва.
- Използвайте го като естествен тор. Отсейте неразградените по-големи остатъци, за да ги примесите отново към следващия компост.

ПОЛЕЗНО Е ДА ЗНАЕТЕ

- За начало към незрялата компостна маса добавете една лопата зрял компост. Съдържащите се в него микроорганизми ускоряват процеса на обмяната на веществата. Полезна е също смес от 10 литра топла вода с 1 килограм захар и 10 грама мая.
- С люспи от лук, с див лук, бъз и утайка от кафе или чай можете целенасочено да привлечете дъждовни червеи. Винаги покривайте кухненските отпадъци, за да ги защитите от по-големи животни.
- Събирайте раздробени клони и ги прибавяйте през годината към Вашата прясна, богата на азот окосена трева.
- Ще разпознаете зрелия компост, като направите тест със семена на латинка. Ако те покълнат равномерно в купичка с компост, компостът е готов.

ПРОИЗВЕЖДАНЕ НА ЕСТЕСТВЕН ТОР

В шепи компост живеят около десет милиарда микроорганизми. Те произвеждат хумус, богат на хранителни вещества и микроелементи като азот, фосфор, калий и магнезий. Подхранваните с хумус растения са по-устойчиви срещу болести и вредители и растат по-бързо. Той благоприятства качеството на почвата и подобрява чрез рохкавата си структура проветряването и поемането на водата. Чрез редовно компостиране Вие ще допринесете за затваряне на естествения биологичен кръговрат. Освен това ще намалите необходимостта от допълнителен тор за Вашата градина.

СМЕСТА Е ОТ ОСОБЕНО ЗНАЧЕНИЕ.

От съществено значение за бързото разлагане във висококачествен тор е съотношението между съдържащите въглерод (C) и съдържащите азот (N) растителни остатъци. Балансираното съотношение между C и N в компостната смес е 25 към 1 до 30 към 1. В този случай микроорганизмите се размножават оптимално и създават стабилни хумусни съединения. Затова винаги смесвайте богати на азот „зелени“ материали като остатъци от зеленчуци и окосена трева, с богати на въглерод „кафяви“ остатъци като раздробени клони и листа.

СТОЙНОСТИ НА ВЪГЛЕРОД/АЗОТ (C/N) В НЯКОИ МАТЕРИАЛИ ЗА КОМПСТИРАНЕ

МАТЕРИАЛ	C/N-СЪОТНОШЕНИЕ
Остатъци от зеленчуци	13 към 1
Окосена трева	12 към 1 до 25 към 1
Листа (в зависимост от вида дърво)	30 към 1 до 60 към 1
Смесени градински отпадъци	20 към 1 до 60 към 1
Отрязани клони	100 към 1 до 150 към 1
Дървесно брашно	500 към 1

ПОЛЕЗНО Е ДА ЗНАЕТЕ

- За богат добив от Вашите лехи с плодове и зеленчуци най-добре използвайте за торене био отпадъци или зрял компост.
- Поставете върху компоста раздробени листа, смесени с прясно окосена трева. По този начин окосената трева може да диша и листата не се слепват.

**СЪБУДИХМЕ ЛИ ЛЮБОПИТСТВОТО ВИ?
ТУК ЩЕ НАУЧИТЕ ПОВЕЧЕ:**

www.stihl.bg

0420 000 5416. M3. L9. CO.

Отпечатана в Германия

© ANDREAS STIHL AG & Co. KG 2019

Екологична хартия, избелена без хлор.